

KURIER Wileński

PIĄTEK

7

WRZEŚNIA 1990 R.

Nr 188 (11439)

DZIENNIK SPOŁECZNO - POLITYCZNY
Rody Najwyższej i Rody Ministrów Republiki Litewskiej

Ukazuje się od 1 lipca 1983 roku

Posiedzenie Rady Najwyższej

6 września odbyło się posiedzenie Prezydium Rady Najwyższej Republiki Litewskiej, które prowadzi przewodniczący Rady Najwyższej Wytautas Landsbergis.

Na posiedzeniu omówiono tryb akredytacji dziennikarzy przy Radzie Najwyższej Republiki Litewskiej, zagadnienia konferencji prasowych w Radzie Najwyższej, naradzano się w sprawie organizacji mostu telewizyjnego Wilno — Ryga — Tallin, reprezentacyjnego wydania o Radzie Najwyższej Republiki Litewskiej.

Na posiedzeniu Prezydium postanowiono zlecić rządowi republiki, aby do 15 września br. przygotował tryb zatwierdzenia i rejestracji tymczasowego statusu instytucji naukowych i szkoleniowych z wyjątkiem wyższych uczelni. Rządowi republiki zlecono, aby do 30 listopada przygotował projekt ustawy o rejestracji organizacji i instytucji państwowych i społecznych.

Na posiedzeniu omówiono również inne zagadnienia.

(ELTA)

Narada rządu

WILNO, 6 września. Odbyła się narada rządu Litwy, na której w dalszym ciągu rozpatrywano i konkretyzowano pakiet dodatkowych środków dla ochrony rynku litewskiego, uwzględniając porównania wczorajszego spotkania Rady Państw Bałtyckich,

Inne uwagi i propozycje. Na naradzie wypracowano informacje ministrami przywileju Rimvydasas Jasinaviciusa o działalności ministerstwa, omówiono też inne sprawy zarządzania państwem.

Służba Informacyjna rządu — ELTA

Na Litwie bawi przewodniczący VLIK

WILNO, 6 września. Do Litwy przybył przewodniczący Głównego Komitetu Wyzwolenia Litwy (VLIK), doktor Kazys Bobelis. Premier Litwy Kazimieras Prunskiene witała go, dała obiad na cześć gościa i opowiedziała o aktualnych politycznych i ekonomicznych Litwy, przygotowanych prowadzonych do rozmów z ZSRR. Doktor K. Bobelis zwrócił uwagę na różnicę zdań panującą w republice, co znalazło odzwierciedlenie na granicy, podkreślił, że nie ma podstawy do oskarzania niekto-

rych grup ludzi, że nie walczą o wyzwolenie Litwy. Podkreślił on pozytywną działalność komunistycznej Partii Litwy, ich przywódców w tej dziedzinie.

Wyrażając stanowisko VLIK pragną pomówić i naradzić się z przedstawicielami litewskiego rządu i parlamentu, poznać życie polityczne, ekonomiczne i społeczne republiki, wyjaśnić, jak wychodzić mogliby pomóc Litwie w ciężkiej pracy — powiedział doktor Kazys Bobelis. — Na zaproszenie rządu litewskiego pozostaną tu dwa tygodnie i odniesionymi wrażeniami po powrocie podzielę się w Ameryce.

W spotkaniu wzięli udział zastępca premiera Algirdas Brazauskas, minister spraw zagranicznych Algirdas Saudargas, inni członkowie rządu.

(ELTA)

Spotkanie z Anicetem Brodawskim

W Domu Kultury „Baltupis” odbyło się ostatnio spotkanie z Anicetem Brodawskim — deputowanym do Rady Najwyższej ZSRR, przewodniczącym Rady samorządu rej. wileńskiego. Spotkanie zorganizował oddział im. W. Syrkoniemi ZPL.

Zostały poruszone podstawowe problemy i bolączki Wileńszczyzny: brak wykwalifikowanej kadry kierowniczej oraz chętnych do pracy na roli, problemy szkolnictwa, mówiono też o statucie rejonu wileńskiego, w którym ma, in. jest przewidziane powołanie komisji do spraw mniejszości narodowych. Wileńszczanie pytali go w sprawie odzyskania ojcowizny, bądź kupna ziemi.

Pytań było wiele, na które Anicet wyuczepiając odpowiadał. Dziękujemy więc raz jeszcze panu Brodawskiemu za przybycie na spotkanie.

Na zebraniu członkowie oddziału im. W. Syrkoniemi ochwalili statut w celu uzyskania osobowości prawnej oddziału. Probowano także spotkanie przeprowadzić nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

D. KUZBORSKA

OŚWIADCZENIE

RADY PAŃSTW BAŁTYCKICH W SPRAWIE PRZYSZŁEGO MIĘDZYNARODOWEGO UREGULOWANIA PROBLEMU NIEMIECKIEGO I ROZSZERZENIA PROCESU HELSINKIEGO

Wspólnota powożąc z blizną się do rozwiązania jednego z pozostałych po drugiej wojnie światowej problemów — zjednoczenia Niemiec. Rada Państw Bałtyckich wita to wydarzenie, które wyraża dążenie narodu niemieckiego odpowiadające zasadom sprawiedliwości i humanitaryzmu.

Jednocześnie Rada Państw Bałtyckich zwraca uwagę na to, że podczas drugiej wojny światowej Republika Litewska, Republika Estońska i Republika Łotewska, równoprawne członkinie Ligi Narodów, utraciły niezawisłość państwową. W Europie są to jedyne państwa, których niezawisłość wciąż jeszcze nie została całkowicie odrodzona.

Rada Państw Bałtyckich wyraża wielkie zaniepokojenie, że rozwiązanie problemu Niemiec może być rozumiane jako ostatni krok do likwidacji skutków drugiej wojny światowej w Europie, tj. los Republiki Litewskiej, Republiki Estońskiej i Republiki Łotewskiej może być rozstrzygnięty bez woli naszych narodów.

Dlatego Rada Państw Bałtyckich oświadcza:

a) Związek SRR nigdy nie miał i teraz nie ma pełnomocnictw do prezentowania Litwy, Estonii i Łotwy;

b) Los i granice Republiki Litewskiej i Republiki Estońskiej nie są sprawą wewnętrzną ZSRR i nie mogą być przedmiotem porozumienia ZSRR z trzecimi krajami

bez udziału samych państw bałtyckich;

c) Państwa sojusznice drugiej wojny światowej — Wielka Brytania, Stany Zjednoczone Ameryki, Republika Francuska i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich — zobowiązały się na podstawie Karty Atlantyckiej, deklaracji o przyszłości politycznej wyzwolonej Europy, w akcie końcowym konferencji w Teheranie, Jaicie, Poczdamie zagwarantować prawa odrodzenia państwowości także innych suwerennych narodów, wśród nich praw krajów bałtyckich zniepalonych podczas drugiej wojny światowej;

d) Całkowite odrodzenie państwowości Litwy, Estonii i Łotwy powinno być przedmiotem omówienia międzynarodowego na rozmowach w sprawie likwidacji skutków drugiej wojny światowej, a więc także częścią rzeczywistego procesu helsińskiego.

Rada Państw Bałtyckich wyraża państwa sojusznice w drugiej wojnie światowej — Wielką Brytanię, Stany Zjednoczone Ameryki, a szczególnie Związek SRR, które i nadal będą się starały o zlikwidowanie skutków drugiej wojny światowej, aby niezwłocznie wciągnąć kwestię odrodzenia całkowitej niepodległości Litwy, Estonii i Łotwy do porządku dziennego tych rozmów i prowadzili te rozmowy koniecznie z udziałem naszych państw.

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej
L. WANDSBERGIS

Premier Republiki Litewskiej
K. PRUNSKINE

WILNO, 5 września 1990 r.

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Estońskiej
A. RUTTEL

Przewodniczący rządu Republiki Estońskiej
E. SAWISAAR

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Łotewskiej
A. GORBUNOV

Przewodniczący Rady Ministrów Republiki Łotewskiej
I. GODMANIS

Wkład Kazimierza Dorniaka

PLON — 90

O tokarzu z kolchozu „Soleczniki” (rejon solecznicki) Kazimierzu Dorniaku mówi się, że jest mistrzem — złote ręce. Rzeczywiście, potrafi wiele. Nie tylko naprawia sprzęt techniczny, ale także dokonali niektóre jego podzespoy. W dobie chronicznego deficytu takiego specjalistę ceną się szczególnie.

Fach tokarza zdobył Kazimierz Dorniak w Wileńskiej Szkole Zawodowej nr 35 i jako wyróżniający się absolwent został skierowany do jednego z wileńskich przedsiębiorstw.

Ciekawa praca i wysoki wynagrodzenie zatrzymały go w stolicy na 7 lat. Założył rodzinę, urodziło się dwóch synów. Niby

samo życie układało się pomyślnie, a jednak postanowił wrócić do rodzinnych stron.

W gospodarstwie przyjęto z radością Kazimierza Dorniaka. Młodzi ludzie na wsi są bardzo potrzebni, a tym bardziej fachowcy. Kazimierz jest także dobrym mechanizatorem i gdy nadchodzi zima, zasiada za kierownicą kombajnu. Dwieżyły rok już uczestniczy w zbiorach zbóż, ale po raz pierwszy na nowym kombajnie „Don-1500”.

— Dobra maszyna — mówi. Jeden taki kolos zamienia trzy „Nivy”. Liczy się przede wszystkim większa wydajność oraz mniejsze straty ziarna.

Trudnie mieli żywno w tym roku kombajnisi kolchozu. Zrobili jednak wszystko, aby zebrać wyhodowany plon z jak najmniejszymi stratami. I jest w

Spotkanie z mieszkańcami Panewėysu

6 września premier Republiki Litewskiej Kazimieras Prunskiene bawiła w Panewėysie. W Teatrze Dramatycznym miasta spotkała się z członkami Stowarzyszenia Przemysłowców, przedstawicielami przedsiębiorstw, mieszkańcami.

Premier opowiedziała o działalności rządu w ostatnich dniach, przewidzianych radykalnych środkach dla ochrony rynku republiki. Dopóki na Litwie nie ukształtowały się stosunki rynkowe i najkonkretniejsze artykuły otrzymujemy tylko na podstawie porozumień między państwowymi, trzeba uzgodnić interesy przedsiębiorstw i całej republiki. Środków tych nie da się oderwać od rozwoju w kierunku rynku. Są to pozycje startowe dla stworzenia rynku.

Premier opowiedziała na pytania.

W spotkaniu uczestniczyła mer miasta Panewėysu Genia Lukoszewiczė, prezes Stowarzyszenia Przemysłowców Panewėysu Władys Wilkas.

K. Prunskiene spotkała się również z pracownikami samorządu miasta.

Służba informacyjna rządu — ELTA

Pożyczka wewnętrzna w Estonii

TALLIN. Certyfikat pożyczki wewnętrznej banku estońskiego wywołał oszczędności obywateli, zamrożone w kasach oszczędności ZSRR dla pokrycia deficytu w budżecie państwowym. Rozpowszechniał je postanowiono 5 września na posiedzeniu rządu państwa.

Przewiduje się emisję certyfikatów na łączną sumę 60 milionów rubli — o wartości 100, 500 i 1000 rubli. Zostaną one pokryte po trzech latach pięcioletnią, które będą w obiegu w republice po 1 stycznia 1994 r. Roczne odsetki — 55 proc. zostaną wypłacone przy pokryciu.

Certyfikaty będą w sprzedaży od 1 listopada do końca roku tylko mieszkańcom Estonii i to za oszczędności, które będą na rachunkach do 1 stycznia 1990 r.

„Sprzedając certyfikaty będziemy mogli wykorzystywać oszczędności obywateli dla podniesienia ekonomii republiki” — komentuje prezydent Banku Estońskiego Rein Otson.

Postanowiono również zalecić Radzie Najwyższej Republiki Estońskiej podjęcie ustawy o nadającej prawo Republiki Estońskiej do mienia, które kiedyś przeszło na własność Banku Państwowego ZSRR.

„Baltija” — ELTA

W tym sporu zasługa również Kazimierza Dorniaka.
Zbigniew EYNDON
NA ZDĘCIU: Kazimierz Dorniak.
Fot. W. Łukjanow

s. Wojciecha rewizję. Uczestniczyła w niej grupa operatywna... Kontaus Juozas s. Andrius, Dziedoleks Albinas, milicjant powiaku wilkawijskiego...

Wzrost oskarżenia i demokracji

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Choc wazniejsze zaznaczyć, że LACON poświęcono szczególne uwage. Już w przeddzień spotkania forum, w centrum pracownicy rozłożyli się słuch, na konferencję rozpoczęła się o 11.00, jak było zaplanowane...

Nie wiem jak inni, ale było mi bardzo wstyd już tym, pod tym wstęgi, gdy przedstawiciel komisji prasowej rady demokratycznego parlamentu Zachodu...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

W jaki sposób Jaruzelski okazał się na Litwie i w końcu 1989 r. Hitler zatakował Polskę i w ciągu tygodnia okupował. Do Litwy zaczęli napływać uchodźcy. Władysław Jaruzelski z żoną Wanda, córką...

Ludzi, których rzuciła tu wojna, było tak wielu, że rząd Litwy zmuszony był utworzyć przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych komisariat dla uchodźców. Z ankiety, wypełnionej dla tego komisariatu, dowiedzieliśmy się, że Władysław Jaruzelski pozostawał w Polsce gospodarstwem wartym 25 tysięcy litów. W Jaruzelski ukonczył w Czechosłowacji studia agronomiczne...

Podobnie jak wśród setek doświadczonych przez wojnę ludzi, w sercach Jaruzelskich budziła się nadzieja, że już się uratowali przed zgubą, przed krzywdami, czy przemocą. Wąpił się, czy przetrwał, że uciekając od jednej bestii trafiają do drugiej. Pakt Molotow-Ribbentrop już był podpisanym, Litwa już przepadła Staliniowi...

Gdy Litwa stała się częścią ZSRR, uchodźcom z Polski zapropionowano obywatelstwo ZSRR. Czytelnik wypełniona w związku z tym ankietą Władysława Jaruzelskiego. Odnotowano w niej, miejsce zamieszkania nie tylko jego, lecz i braci, siostr, rodziców, ich wiek, rodzaj pracy, adres itp. Było też groźne pytanie - co i gdzie robili za granicą?

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Kiedy po raz ostatni przybył do ZSRR? „Razem z mną przybył udzielił obywatelstwa Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich nie mającym jeszcze 18 lat...

Podróż Jaruzelskich przez Litwę. Zatelefonowano z archiwum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Litwy, że porządkując akta osób deportowanych z Litwy...

sządnę im było spokojnie mieszkać u Haurykiewiczów. Służba bezpieczeństwa przygotowała się już do akcji 14 czerwca. Sporzadzano listy osób, podlegających deportacji...

Na początku czerwca pracownicy organów bezpieczeństwa w Wilkawiżku przypomnieli sobie, że w majątku Winksznupial mieszka „nigdzie nie pracujący był obywatel Polski”...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

C, KIEDY, GDZIE

TEATR
Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Handel w warunkach rynku: poszukiwania właściwych dróg

Zaprosłem was, żeby o mówić aktualne problemy naszego skomplikowanego bytu, zastanowić się wspólnie, jak pokonać trudności w handlu...

„Brak towarów, niska jakość wyrobów spółdzielczych, spekulacyjne ceny nawet na żywność i artykuły użytku powszechnego, ciągłe rosnący deficyt, inflacja, pogłębiająca się...

Najważniejszą jest prawidłowa organizacja handlu i produkcji - mówił A. Siniuczius. Te dwie sfery są zawsze ściśle ze sobą powiązane i dadzą więcej artykułów spożywczych, przemysłowych...

Ważnym sdytatem opinii, że tej wiodła „Solidarność”, zaś dwaj wiodący organizatorzy, sprawozdani byli do roli obserwatorów. Nie dziennikarza ostatecznie...

Z KONFERENCJI PRASOWEJ W MINISTERSTWIE HANDLU REPUBLIKI LITEWSKIEJ
Minister zapoznał dziennikarzy z programem „Niezwłocznych środków stabilizacji rynku”, który przewiduje m. in.:

„Wzmoczenie czujności producentów i kontrolerów państwowych w celu wyeliminowania naruszeń zasad handlowych: ukrywania towarów pod ładą, nieprzeznaczania naraż. na sprzedaż na jedną osobę. Usprawnienie działalności komisji do spraw podziału towarów według celonów. Wprowadzenie specjalnych wytycznych w republikańskiej kupującej Zweryfikowanie cen na niektórych produktach spożywczych - kasze, chleb, również owoce i jarzyny...”

Co to za spekulacja? Ministerstwo Handlu gotowe jest materialnie zainteresować milicję, a by ta skutecznie walczyła z nielegalną sprzedażą, kradzieżą, podważaniem cen. Ponadto jest jeszcze jeden problem: określenie pułapu wysokości cen na towary spółdzielczy i prywatny oraz nowe ścieżki rejestrowania wszystkich spółdzielni istniejących w republikańskiej kontroli jakości ich produkcji. Handel państwowy nator...

miast otrzyma pozwolenie na sprzedaż według cen umownych towarów sprowadzanych za granicę.

„Musimy dokładniej śledzić wywóz artykułów przemysłowych, spożywczych z republiki, ustalić licencje na wywożenie towarów przez turystów zagranicznych - dodaje minister. - Jeśli chodzi o ogólną perspektywę handlu, to będą przewidywane zmiany komercyjne. Na dzień dzisiejszy osiągnęliśmy już 7 mln rubli dochodów z komercyjnej sprzedaży. Część tej kwoty zostanie przeznaczona w przyszłości na zapomogi dla rodzin wielodzietnych, emerytów i ludzi o niskich zarobkach.”

Szczera rozmowa w Ministerstwie Handlu dotada nieco otuchy, chociażby przez to, że przekonaliśmy się co do jednego - bolączkach szeregowego klienta i konsumenta myśli minister, szuka dróg naprawy sytuacji. Zaostrzenie kontroli, zwalczanie spekulacji, regulacja cen - pewnie niełatwie było to będzie podstawa prawidłowego handlu. Iada sklepowa pełna atrakcyjnych towarów. Dopoki u nas są one tylko na rynku w Gorniali, powyższe troski będą nam dokuczliwe...

